

# Om jødisk og kristen tro.

*Af sognepræst Svend Aage Nielsen, Toreby.*

Artikel 1. "I begyndelsen skabte Gud himlen og jorden" 1. Mos. 1, 1. "Gud skabte mennesket i sit billede..." 1. Mos. 1, 27. Disse ord om den integritet, der ses i skabningen, fører til troen på en universel skabelse. Denne medfører en etik med universel gyldighed. Derfor skal ordene efterleves fuldt ud i og ud fra den sammenhæng, hvori de er skrevet.

Det samme skal Jesu ord: "Alt, hvad I har gjort mod en af disse mine mindste brødre, det har I gjort mod mig." Og: "Alt, hvad I ikke har gjort mod en af disse mindste, det har I heller ikke gjort mod mig." Matt. 25, 40-45.

Artikel 2. "Jeg vil gøre dit navn stort, og du skal være en velsignelse... I dig skal alle jordens slægter velsignes" 1. Mos. 12, 2-3. Den i disse ord fremhævede forpligtelse er sat foran og sammen med forjættelsen til alle jordens slægter.

Artikel 3. De ti bud, givet i 2. Mos. 20, 2-17, har Jesus fulgt op i ordene: "Tro ikke, at jeg er kommet for at nedbryde loven eller profeterne, jeg er ikke kommet for at nedbryde, men for at opfylde den." Mattæus 5, 17. Og til den rige unge mand "...vil du gå ind til livet, så hold budene." Mattæus 19, 17.

Artikel 4. Budene: "Du skal elske din næste som dig selv" 3. Mos. 19, 18. Og "...du skal elske Herren din Gud af hele dit hjerte og af hele din sjæl og af hele din styrke." 5. Mos. 6, 5, har Jesus bekræftet ved at kalde det sidste for "det største og det første bud" i loven, og det første for et, "...som står lige med det". Mattæus 22, 37-40.

Artikel 5. "Hvis din fjende er sulten, så giv ham noget at spise, hvis han er tørstig, så giv ham noget at drikke." Ordsprogenes bog 25, 21 er fulgt af Jesus i ordene: "Elsk jeres fjender og bed for dem, der forfølger jer" Mattæus 5, 44; og i ordene: "Jeg var sulten og I gav mig noget at spise, jeg var tørstig, og I gav mig noget at drikke..." Mattæus 25, 35. Tilsvarende er de direkte gengivet i Rom. 12, 20.

Artikel 6. "Kom, lad os drage op til Herrens bjerg, til Jakobs Guds hus; han skal vise os sine veje, og vi vil gå på hans stier. For belæringen udgår fra Zion og Herrens ord fra Jerusalem. Han skal skifte ret mellem folkeslagene, fælde dom blandt talrige folk. De skal smede deres sværd om til plovjern og deres spyd til vingårdsknive. Folk skal ikke løfte sværd mod folk, og de skal ikke mere oplæres til krig." Esajas 2, 3-4. Dette syn er sammen med de øvrige Messias-tekster fælles for jøder og kristne.

Artikel 7. "Stort er herredømmet, freden uden ophør over Davids trone og over hans rige, så han kan grundfæste det og understøtte det med ret og retfærd fra nu af og til evig tid" Esajas 9, 6. Denne tekst er fælles for jøder og kristne. Den er fulgt i Jesu ord: "Salige er de, som stifter fred, for de skal kaldes Guds børn." Mattæus 5, 9.

Artikel 8. "Se min tjener, ham støtter jeg, min udvalgte, i ham har jeg fundet velbehag. Jeg lader min ånd komme over ham, og han skal bringe ret til folkene. Han skriger ikke, han råber ikke, han løfter ikke sin røst på gaderne. Det knækkede rør sønderbryder han ikke, han fører retten til sejr.

Han bliver ikke svag og knækkes ikke, til han har ført retten igennem på jorden; de fjerne øer venter på hans belæring." Esajas 42, 1- 6. Denne tekst er fælles for jøder og kristne. Den er fulgt i Jesu ord: "Salige er de, som hungrer og tørster efter retfærdigheden, for de skal mættes." Mattæus 5, 6.

Artikel 9. Jesus har sammenfattet loven og profeternes ord i den gyldne regel: "Derfor: Alt, hvad I vil, at mennesker skal gøre mod jer, det skal I også gøre mod dem. Sådan er loven og profeterne." Mattæus 7, 12.

Artikel 10. Det er Jesu ord: "På deres frugter kan I kende dem." Mattæus 7, 16. Og: "For et træ kendes på frugten." Mattæus 12, 33. De gælder også om frugten af de ord, som vi bruger og forholder os til. Dertil kommer, at frugten i vort liv udtrykker sig i vor væremåde.

Artikel 11. Jesu opgør med farisæere i Mattæus 23 er et konkret etisk opgør med personer i samtiden. Det er ikke et generelt opgør med jøder til alle tider.

Artikel 12. Mattæus 27, 25 bør oversættes med udtrykket "hele forsamlingen" eller "hele mængden." Det ligger inden for den betydning, der er kendt af det græske ord "laos" i samtiden. De oversættere, der mener, at oversættelsen "hele folket" er den korrekte, må ledsage den af en note om, at udtrykket "hele folket" begrænser sig til de tilstedeværende "folk." Ingen afdøde, fraværende og ufødte i folket råbte i den sammenhæng. Som født af en jødisk mor, var Jesus jøde. Alligevel kan ordet "hele..." ikke forstås sådan i sammenhængen, at han selv råbte med på ordene. Råbet dækker heller ikke hans mors forhold til ham under lidelsen og døden. Det kan kun gælde om "hele mængden" af de få, der fjendtligt råbte de anførte ord.

Artikel 13. Det er ikke kristen tro, at tro på noget menneskes eller noget folks ret eller magt til at nedkalde blodskyld over senere generationer, som Mattæus 27, 25 er blevet fejlfortolket og misbrugt. Det fremgår af skriften, - ikke mindst af bønnen i Fadervor "forlad os vor skyld, som også vi forlader vore skyldnere" - at skyld er konkret. Mattæus 6, 12 og Lukas 11, 4.

Artikel 14. Jesus siger, at mennesker, der rammes af ulykke, ikke er "større syndere..." eller "mere skyldige end alle andre" mennesker. Lukas 13, 1-5.

Artikel 15. Der er også bud til os - om både at have brug for og selv at indtage et tilgivende sind og bevare en tilgivende holdning - i Jesu bøn på korset: "Fader, tilgiv dem, for de ved ikke, hvad de gør." Lukas 23, 34.

Artikel 16. Jesus svarer "... vi tilbyder det, vi kender, for frelsen er fra jøderne." Det er den rette oversættelse af Johannes evangeliet 4, 22. Den må hverken afsvækkes ved at oversætte "er" med "udgår" eller "kommer". Tillige bør Jesu svar henvises til dets sammenhæng med både 1. Mos. 12, 3 og Esajas 2, 3.

Artikel 17. Ordet "jøderne" i Johannes evangeliet er anvendt i en sammenhæng, der retter sig til konkret, samtidige jøder. Det er ikke anvendt om hele det jødiske folk. Tilsvarende er Jesu ord i Johannes evangeliet 8, 44: "I har Djævelen til fader..." præget af et konkret etisk opgør med konkret, samtidige personer. Ordene er ikke en betegnelse for det jødiske folk. Det udelukkes af, at Jesus selv er en af dette folk.

Artikel 18. Den romerske besættelsesmagt tillod ikke det jødiske folk på Jesu tid at udføre dødsdomme. Derfor er skylden i Jesu død, som følger: Nogle jøder i samtiden pådrog sig konkret skyld i, at de ville have Jesus korsfæstet. Den romerske statholder pådrog sig konkret skyld i, at Jesus blev dømt til korsfæstelsen.

Artikel 19. I evangelierne fremstilles Jesu liv, lidelse og død som et led i frelseshistorien. Se Jesu ord i Mattæus 26, 42, Lukas 12, 50 og Johannes 19, 28.

Artikel 20. Paulus har - i lyset af forjættelsen: "En løskøber kommer fra Zion... lyder det fra Herren" i Esajas 59, 20 - givet udtryk for sit håb om, at som led i Guds frelsesplan "...skal hele Israel frelses..." "For sine nådegaver og sit kald fortryder Gud ikke... For Gud har indesluttet alle i ulydighed for at vise alle barmhjertighed." Romerbrevet 11, 26 og 11, 29-32.

Artikel 21. "For ingen kan lægge en anden grundvold end den, der er lagt, Jesus Kristus." 1. Kor. 3, 11. De ord er grundvold for en ret forståelse af Paulus. Hele hans forkyndelse herunder ikke mindst 1. Thessaloniker brev 2, 13-16 må underlægges den grundvold, som Paulus selv gør det i Rom. 9 - 11!

Artikel 22. "Thi Kristi kærlighed tvinger os..." 2. Kor. 5, 14. "Og han døde for alle, for at de, der lever, ikke længere skal leve for sig selv, men for ham, der døde og opstod for dem" 2. Kor. 5, 15. De ord forkynder Kristi befalinger og fuldførte

værk. På den grund forkynder Paulus, at Gud ved Kristus "gav os forligelsens tjeneste..." 2. Kor. 5, 18. Paulus' ord i Gal. 3, 28 kommer før dem i 4, 21-31.

Artikel 23. Det gamle Testamentes bøger var de kristnes første bibel. Det er om disse skrifter alene, Paulus skriver til Timotheus: "... fra barnsben kender du De hellige Skrifter, der kan give dig visdom til frelse ved troen på Kristus Jesus. Ethvert skrift er indblæst af Gud og nyttigt til undervisning, til bevis, til vejledning og til opdragelse i retfærdighed, så at det menneske, som hører Gud til, kan blive fuldvokset, udrustet til al god gerning." 2. Timotheus 3, 15-16.

Artikel 24. Der skal ikke rettes i tekster eller forandres i den faktiske betydning af dem i Bibelen. Men fejloversættelser skal rettes. Ved fornødne forord og noter skal alle gengivelser af Bibelen søges friet fra en fortsat ond virkningshistorie. Hvor fejloversatte bibelcitater er i brug i liturgi og ritualer, må de også dér rettes til rette oversættelser.

Artikel 25. Udgivere af kirkehistoriske værker og vurderinger bør være sandheden tro i kærlighed om de svigt og brist i synet på jøder og det jødiske folk, som kendte navne i hele kirkehistorien har ligget under for. Det skal søges hindret, at de uevangeliske virkninger fra dem formidles til flere generationer.

Artikel 26. I kirken må vi hver især bede om forladelse for vor skyld..., som vi har bønner i Fadervor - herunder vor konkrete skyld og medskyld i fejl og brist i forholdet til jøder.

Herefter skal der informeres sandfærdigt om kirkekunst og forkyndelse, der er forfalsket, og som derved stadig kan have forfalskende virkninger.

Artikel 27. Før der gengives tekster fra Bibelen - ikke mindst i de moderne massemedier - skal de, der gør det, forvalte deres ansvar for, at der ikke gengives uevangelisk virkende brudstykker. Alle, der formidler kirkelige og teologiske synspunkter, skal forvalte deres ansvar for at undgå uevangeliske virkninger.

Artikel 28. Ved følgende skifter af år, århundreder og årtusinder bør det nævnes, som sandt er: Vor tidsregning er fastsat til at regne sin første dag for og fra omskærelsesdagen for barn Jesus.

- Artiklerne har været trykt i Kristeligt Dagblad den 6. 2. 2002 og i Præsteforeningens Blad den 8. 3. 2002, som forslag til et forpligtende bekendelsesskrift for hele kirken. For så vidt de er grundet i de profetiske og apostoliske skrifter i Bibelen er de allerede forpligtende.